

క్రికెట్ తారీఖు ఉదయం :

“ఈ వేళ కాఫీపాడి అయిపోయింది. పొరుగుంటి పిమ్మిగారిని ఎలాగో ఉబ్బేసి రెండు చెంచాలు తెచ్చి ఈ వేళికి గడిపాను. మీ కేం పట్టదు. నా చావు నేను ధస్తున్నాను.”

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”

“పంచదార, బియ్యం. . .”

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”

“ఇంట్లో ఎలా తిరుగుతున్నావో మీ కేం పట్టదు. పిలిపిపోయిన జాకెట్టు, చినిగిపోయిన చీర. కుట్టుకోలేక ధస్తున్నాను. . .”

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”

“ఆ పనివాడిని చూశారా? ఏరోచనాలు.”

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”

“సాధ్యంక అదే పదం. ఇదంతా నా కోసమే పన్నట్టు. నేను వెళ్లి గంగిరెత్తి పోతుంటే మీరు శాంతంగా ఏం పట్టినట్టు ఆ పాడు పేపర్లు దిద్దుకుంటూ కూర్చుంటారు.”

పేపర్లు దిద్దుతున్న వరసయ్య పంతులు ఏరసిరా కలం ముడిచి వింటున్నాడు.

“ఏమే! నేను సుఖంగా, శాంతంగా ఉండటం నీకు గిట్టదా? నీరోపాలు సన్నాపా వెళ్లిగంగిరెత్తి ఎత్తించుకోవంటావా? ఇద్దరం కలిసి నృత్యం చేసి ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళకు టిక్కెట్టు లేకుండా పనిచూచావంటావా?”

“నీ! నీ! మాట్లాడితే ఇది. పన్నొక శ్మశువుని చూసినట్టు చూడటం. ఇంట్లోకి కావలసినవి చెప్పటంకూడా తప్పే. అంతా నా కోసమే అయినట్టు. నేనే ఊడ్చుకు తింటున్నట్టు.”

“నోరు ముయ్యి” కృష్ణం గా ఆరి చాడు వరసయ్య పంతులు.

“పంట అయింది. స్నానం చేసి రండి” అంది పెళ్ళాం.

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి” అనబోయి నాలిక కొరుక్కుని, “పన్నున్నా” అన్నాడు.

భోజనం— చింతవండు చారు, నీళ్ళుమళ్ళిక.

“ఏం భోజనం! పైకి అందామా? మళ్ళి ఎందుకు? ఇంకో నీను పటించాలి. చొక్కా తగిలించుకున్నాడు.

“నాన్నా! అయిదు పైసలు.”

“ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”

“ఈయనకి పిచ్చెక్కెట్టుంది. వెనక మండి పెళ్ళాం గొలుగుతుంది.

వాకిట్లోనే ఎదురైంది శని. చిల్లర కొట్టు తెట్ట.

“వాడికి తెలుసు ఈ వేళ జీతాలోస్తాయిని. పనిచూశా అడగడానికి పట్టాడు. ఎందుకు? నన్ను కాల్చుకు తినటానికి.”

శామమ్మకి క్రికెట్

వరసయ్య పంతులు పళ్ళు కొరుక్కు వాడు.
 “చిల్లరకొట్టు బాకీ. . .”
 “ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”
 “అయ్యా, పంతులుగారూ! సిగరెట్లు బాకీ. . .” కిక్కికొట్టు నాడు.

“వెళ్ళవ అంటాటు సిగరెట్లు.”
 “ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”
 “బాబ్బాబూ! ఒక్క పైసా.” తోజా వెంటపడి కుప్పవారు.
 “ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి.”
 పురకరే తో వేళుకున్నాడు.

వరసయ్య.
 “ఏం బావగారూ! కులాసినా? కానీ మా మీద ధయ ఉంచండి.”
 అటు చూడ్డానికి భయపడ్డాడు వరసయ్యపంతులు.
 తెల్లగా సుప్తం కొట్టిన గోడి, చింగి

గగన యవనికపై...

పాల్ - డి. జనార్దన్ రాజు (మహానావనగర్)

బాబు ముఖం, రోగిష్టికళ, చర్మం, వెనక వెళ్తురు, ఎముకలు, రబ్బరు, దురద, పుళ్ళు, రోగం.
 'రోగాలు! పాడు రోగాలు!'
 'ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి. ఫియంకం.'
 తరుచు అర్థిక స్కూలాల్ని గురించి ఉపన్యాసాలిచ్చే సహోద్యోగి, ఆస్పిరాపు తిలకాడు.
 'ఏం గురో? వరసయ్యో! కాస్త కాఫీ తాగుదా.'
 'ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి. ఫియంకం.'
 'ఇంతా అస్సమా రోజా? ఎన్నిసార్లు చెప్పాలో?' పాడవంతులు.
 'ఈ వేళ జీతాలోస్తాయి' అనబోయి, 'నీ ముఖం, అలస్యం అంటూనే కొండలంటుకు పోయామా? సువ్య బానిసం పాడువి. పాడుబానిస. ఎదుబానిస బాగా కుదిరింది' అనుకుని, 'సో! నలో! ఎక్కడ...' అని బావ్వాడు.
 'ఈన నలో వెళ్ళండి.'
 'నివ్వటి ద్వివర్ణ సమీకరణాలు హావో వర్కు చేసుకొచ్చారా?'
 'టూగో చేసుకొచ్చాం.'
 'పుస్తకాలిక్కడ పెట్టండి. చేసుకు తావి వాళ్ళు నిలబడండి.'
 'అప్పే తప్పలే అండ వెధవలు. తీసి పోనీటప్పుడు కింద గుర్తులు మార్చి కూతాను చెప్పలే? ఇలా. ఈ. రమ్మంకే!'
 'అబ్బో! వెళ్లి చురురంతా అంటిం కావ్. కొడదామా? వద్దా? కొడితే ముప్ప వేసినాస్తాడు వెధవ. కొట్టకపోతే మరీ మంకన్నా పోతాను.

వెంట్రుకల్ని పట్టుకుని ముందుకీ, వెనక్కి ఉపిచే, అది కొట్టినట్టు తెల్ల? కొట్టినట్టు తెల్ల?'
 'పోలా! పో! వెధవాం.'
 'ఎవడా వాడు వెనక నవ్వేది?'
 'ఎవడా వెధవ బూతుమాట అంటు: వ్వాడు వెనక? వినిపట్టు తెలిస్తే వాడి: కొట్టాలి. లేకపోతే చులకన. వినిపట్టు నటిస్తే నరి.'
 'ఈజీక్యంకి అంకెలు అటూ ఇటూ చూడేట్టుండు, వచ్చిందేది భాగం వేదిగాను, భాగించేది వచ్చిందేదిగాను అవుతుందని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను? వంద పొద్దు ఇంసోజిషన్ రాసుకురా పో.'
 'అం ఇంసోజిషన్ మంచి పద్ధతి. కొట్టకుండా-ఒక వేళ వాడు ఇంసోజిషన్ రాసుకురాకపోతే కొట్టాలా? వద్దా? పొనిద్దూ పొడుగోల ఎవడి క్యావాలి? ఇదంతా ఉద్ధరించాలని ఎవడికి పట్టింది? ఎవడికీ లేని దురద వాకుమాత్రం ఎందుకు? చావనీ. ఈ ప్రపంచాన్ని చావనీ. నా కన తీరుతుంది.
 'ఎందుకు నీ కన? ఎవరినిదా వీ కన?'
 'ఎవడా వాడు? తెల్ల తెలియకదా?'
 'ఎట్లా తెలుస్తుంది? నిన్ను చెప్పి న్నప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నావో? నలో ఇలా, నీ చేత చేయూస్తాను. లేండు సమీ కరణాలోద్దని ...'
 'ఇటువంటి శత్రుగం కుట్రవాళ్ళని ఉద్ధరించాలి. మేధావులు, సైంటిస్టులు అయ్యేది వీళ్ళే. గొప్ప జీవమునుట్టి తయారు చేసే బృహత్పరమైవ భావ్యత నీ భుజ స్కంధంపై ఉంది, మై డీసుర్ నవవయ్య పంతులూ! అందుకే తయూ

లాల్పిలు గూడుమీద చినుగుతుం టాయి.'
 'అబ్బాబ్బా! చూశావా? ఇంతో సింపుల్! తెల్లని తెలివిగా ఆలోచించి, అర్థంచేసుకుని, చేరుటానికి ప్రయత్నించాలి. అంతేగాని బండగా ...'
 'చూశావా! ఆ పిల్లవాడి మొహం ఎలా వికసించిందో, ఆహా! అనందం. అన్నానందం. వీడొక రోజు పెద్ద పెద్ద సైంటిస్టు - 'మాస్టరు! సమస్కారం! అంటే ఎంత గొప్ప అసలు జీవీయమని నువ్వోయో, నరవయ్య పంతులూ! ఎందుకంటే, జీవీయమల్ని

కె. నాగేశ్వరరావు

వయారు చేయటానికి అవసరమై వ ర్షిపుల్యం నీ గ్గర ఉన్నది గనక. అయినా, మనకి పబ్లిసిటీ ఎందుకు? నిజమైన దాక, సేవకుడు పబ్లిసిటీ కోరరు. ఈ స్టైల్లో ఏదో తెలుగు పద్యం, తెలుగు క్యామేరీ పంతులు పిల్ల భకు చెబుతుంటే నిన్ను గుర్తు! గున్నంగ ఉండి ఆత్మానందం అనుభవిద్దామూ! పాపాబ్బా!'
 గడ్డం విమరుకున్నాడు. గుర్రా డగిలింది.
 'ముళ్ళదారిలో అనంద వాసాని, లతే.'
 'ఎవడా అక్కడ? ఏమిటి? తెప్పలో అన్నర్లన్న కన్నా?'
 'ఏడవమను. తప్పకాక ఒప్పా? ఎటు చేమన ఏమన్నాడు? బ్రహ్మ చేత వచ్చి పొడైన చేతలవ్వాడు. నీ పుష్పే

అహారించి పకోడిలు తిప్పట్టుందోయో, ఏడిచి మొహం కడిగినట్టుందోయో అని పిల్లకాడు. మరి కాక ఏమిటి?'
 'వెదవాని వెధవ! అన్నర్లలో నీకేం పనిలా? అన్నర్లు చూసే ఎట్లాగో ఆట్లా తెల్ల కిట్టించడానికా? (చిన్నప్పుడు నీ నిట్లాగే చేసేవాడివితే.) అబ్బో! మా పంతుల్ని భలే బోల్తా కొట్టించేవాడివి. మీలాగా ఉసూరు మొహాల్లా ఉండేవాడి ననుకుంటున్నారా! టూ, చచ్చు వెధవల్లాలా! అబ్బో! అవన్నీ గోల్డ్ డెస్! మట్టి తరిగి రావు. సేను చెప్పిన పద్ధతి ప్రకారం తెల్లల్లయక అన్నర్లలో నీకేం పని? కూర్చో, సిట్ డావో!'
 'ఈన ఈ తెల్ల ల్లెయ్యని వాళ్ళు నిండోండిరా.'

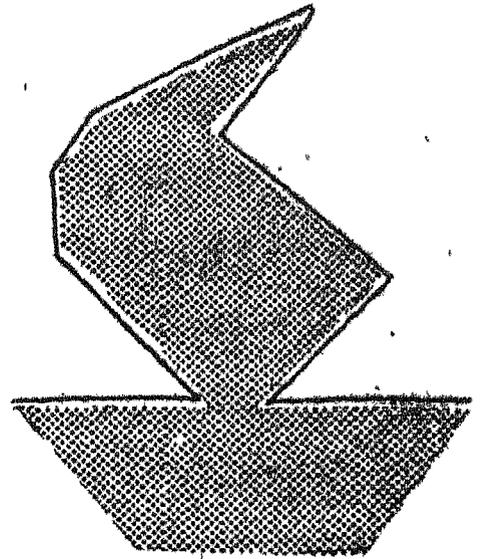
క్లాసంతా కంఠం చూశాడు.
 'నా పెళ్ళామా' ఇంతో బియ్యంలో మట్టిగడ్డలు ఏర్పటానికి చేళ్ళతో ఇలాగే బియ్యంలో రొండు పోస్తాంది. ఏళ్ళి ముండా డాన్ని చేసుకున్నాక ఎప్పుడూ నుఖపెట్టలేదు. డా న్నేప్పుడూ కనురు కోవటమే. ఇప్పుడేం చేస్తుంటుంది? బహుశా బియ్యం ఏరుతూ ఉంటుంది. ఇద్దరం ఒకే పని చేసు వ్వా ముప్ప మూడు తిరిక ఉంటే అది చేసే పని ఇదే.
 'అవును! ఏర్పటానికి బియ్యం లేవని అన్నట్టుంది. వెదవగోం, క్లాసులో కూడా ఇదే గానా?'
 'అడుగో పాడ వంతులు కూతురు నించుంది. హావో వర్క్. ఒక్క రోజున్నా చెయ్యదే? కళ్ళకోడు, ఎత్తువల్లు, నళ్ళ తోయి, చుట్ట ముక్కుగా నింత చక్కటి కూతుర్ని కన్నావురా! పాడ వంతులూ!

జన దీపం వెలుగులు

శ్రీమతి

నేరళ్ళ రామలక్ష్మి నవల

26-6-74 సంచికలో ప్రారంభం

ఎట్టు పంతులూ! బాగా నరిపోయింది. దీనికి పెళ్ళెట్టా చేస్తావ్? నా మీద పెళ్ళనం చేయటం అనుకున్నావా పెళ్ళి చెయ్యటం అంటే?

"ఎందుకు చేయలేదు?" గడ్డింపాడు, ఎత్తుపల్లపు ఇంకా ఎత్తింది. కళ్ళు జోడు పైకి లేచింది. ముక్కు చిట్టించింది. అంటే నవ్విం దన్ను మాట.

'అబ్బో! మాడతం. ఇంటి కెళ్ళి వాళ్ళయ్యతో చెబుతుంటేమో హోవోవరమ్మ' ఎవర్ని అడక్కుండా తన్నే అడుగు తున్నానని.'

"కూర్చో! రంపు చేయకురా!"

'ఈ రోజే వెధవ ఒకడు. ఏ రోజూ హోవోవరమ్మచేయడు. క్లాసుకు ఒకడు. ఇలాంటి వాడు తయారు. కూసే గాడిద మేసే గాడిదను చెదగొట్టేనట్లు నీడిని చూసే ఇంకొంత మంది రోజే వెధవ! పంతుళ్ళి ప్రాణాల్ని, శాంతిని, నీలైతే మావాన్ని హరించటానికి తయారు. నీడిని పడంకూడదు.'

"ఎందుకు చేసుకు రాలేదు? నవ్వుతావే? రోజూ ఇదే వరస. ఇలా అయితే బడికి ఎందుకు? ఊం బెంచీ ఎక్కు! ఎక్కు!"

'ఎక్కుదే! బెత్తం తీసుకు రావం దామా మానేతున్నా? చావనీ! వాడు చేస్తేనే? వస్తేనే? ఎవడికి నట్టంది వాకే పట్టాతే? ప్రభుత్వం వారే పరీక్షలు వదలవారు. పూజ్యులైన తల్లి

తండ్రులు మా అబ్బాయికి చదువెంతుకు, క్లాసు, కట్టుం కావాలి గాని అంటున్నారు.

అంతగా మాట్లాడితే నీ బోడి పెళ్ళనం ఏమిటోయ్, పంతులూ, మార్కులు వేయించుకుంటాం అంటారు. పిల్లవాడేమో నాకు చదువెంతుకు, కాసే ఎట్టాగో అట్టా కొట్టుకుంటానోయ్, అతిగా మాట్లాడితే బజాలో పట్టుకు తన్నుతా నంటాడు. కాసే కొట్టి నీకపోతే కాతరు నట్టుకుంటాడు. ఇంతకీ కావల సేంది, వట్టేది నా బోటి వేరెవళ్ళు కేవా? చావనీ! అందర్ని చావనీ! ఈ ప్రపంచాన్ని చావనీ! నా కసి తీరుతుంది. ఏమిటి నీ కసి? ఎందుకు నీ కసి? ఎవరి మీద నీ కసి? ...'

"కూర్చో, వాయనా! కూర్చో!" రొడి వెధవ కూచున్నాడు.

'వాడికి లోంగిపోయినట్లు తెలియ కూడదు. ఎసుగునల్ల పదిలేసినట్లు మొహంలో కనబడాలి. అయినా, పిల్ల వెధవనకి తెలియదా? అబ్బబ్బ! తం పగిలి పోతూంది. ఇంకా నయం మానేతున్నా బెత్తం తమ్మున్నానుకాను. ఈ రోడివారు ఆ బెత్తం పట్టుకు విరిచేసేవాడు. లేదా వాకే తిప్పేవాడు. హోవోవరమ్మ చెయ్యని మిగతా పిల్లల్ని ఏం చేద్దాం? కొడదామా? ఎందుకోచూసే నని, చావనీ! అమ్మయ్యో! బెట్ట. పూజ్ వీరయ్యకు ఛాంక్సే.'

"ఊం చేసుకు రానివాళ్ళలా రేపు చేసుకురండి. ఎల్లండ్రి ద్రివర్ల నమీ కరణాలు మొదలెడదాం."

"ఏం పని లేదు. ద్రివర్ల. కరవార త్రివర్ల, బెండు అప్పులు. వాటిని తీర్చు తుకు నూడు అప్పులు. అనుగో! వాడే పంతులు కూతురు వచ్చుతుంటే? పిచ్చి నుండ! ఏమిటో దాని బతుకు. ఎట్లాంటి మొగుడోస్తాడో. చూస్తే జాలేస్తూంది. వెధవ లెళ్ళాయి. వెధవ పంతులుకడోయ్."

పిల్లల్ని అవసరంగా ద్వేసినవంపి వస్తూంది. అది ద్వేసించటమా? అబ్బో! పొనిద్దూ వెధవ దీన్నువన్.'

స్టాఫ్ రూమ్లో అప్పారావు పంతులు ఆర్థిక మోతాన్ని గురించి అవసరంగా ఉపన్యాసం ఇస్తున్నాడు. చాలా మంది పంతుళ్ళకి అప్పారావు పంతులు అలా జోం పొడంచే నిద్ర పట్టదు. తంకాయ బెంబిమీద మండి కిందికి జరిగటంతో కలుక్కుమని, ఉలిక్కిపడి లేచిన శైన్సు పంతులు — "అనీవేం, అప్పారావ్? ఇండియా ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే ఏమంచెట్టులు తీసుకోవాలానో!" అన్నాడు ప్రశ్నా దోరణిలో.

"అలా అడగండి, చెబుతాను" అని విజ్ఞాపించాడు అప్పారావు పంతులు, శైన్సు పంతులు కానీ కాసే నీ తిప్పిస్తాడేమోనని.

అప్పారావుకి నిశ్చయంగా తెలుసు, అతిథి గీతెట్టివా శైన్సు పంతులు

కాసే మక్కు విద్యదాని. అయినా, కృషి చెయ్యటం మానకామా?

శైన్సు పంతులు మళ్ళీ విద్యలోకి జారాడు. అప్పారావు కంటబడితే ప్రమాద మని దూరంగా చెట్ల నీడన కూర్చుంటా మని కదిలాడు వరసయ్య పంతులు.

'కొత్తగా వచ్చిన కుర్ర తెలుగు పంతులు "కామేడ్, నరసయ్య గారూ..." అంటూ ఏదో చెప్పతోయాడు.

నరసయ్య పంతులు భయపడుతూ అటూ ఇటూ చూశాడు.

"మనం ఇలా భయపడుతుంటే లాభం లేదు, కామేడ్! మనలో దాని ఉచ్చితే మనకి తెలియదు. ఈ వాటి సామాజిక వ్యవస్థ..."

"అవును! మీ కళ్ళు తెరచా ఉన్నాయి, రాత్రి నిద్రపోలేదా?"

"ఎలా నిద్రపడుతుంది, కామేడ్! ఈ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో వీరేంపంతులు ఉన్న ఈ అనింశ్యాక జనావరణి తుంటు కంటే నిద్ర. ఎలా పడుతుంది, కామేడ్! రాత్రి ఒక గేదలం ప్రాణాను, ఏసంది, కామేడ్."

"నేను వెధవ తమాలు కావాలి. కరవార వింటా."

"మనం ఇలా భయపడితే లాభంలేదు, కామేడ్." ననకమంది.

సాయం తం...

"ఏం గురో! నరసయ్య ..." అప్పారావు అరిచాడు.

"ఈ వేళ ఏమీ జేతం వచ్చింది..."
"అసలు మన ఇంకెయీ ఆర్థికంగా..."

"దుర్తిలే! కాసే ఇప్పించి..."
"ఈ వెల మొత్తం పది... రూపాయల చిక్కర..."

"దీనిని ఊరికి..."
"అవును, దీనిని పది... పది... పది..."

"మనకి విశ్వమాన దృష్టి ఉండాలి..."
"మెరక వీధి పిల్ల జ్ఞానం పట్టింది..."

"పాపం! వాళ్ళు మనకు... పాపం వాళ్ళు జీవితం..."

"అసలు మన ఇంకెయీ ఆర్థికంగా..."
"ఇదిగో, నీ కోసం మరెవ్వరూ..."

"మీ లెంత మంచివారు, బావగారూ!"
"అలా నేనా నా కిలా ఇస్తారు..."

"మనకు మించిపోయిందని..."
"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."

"మనకు మించిపోయిందని..."
"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."

"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."
"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."

నాస్తికమైన పరంపర

అయితే మనకు మించిపోయిందని...
"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."

"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."
"అయితే మనకు మించిపోయిందని..."

"వాడిని మూడగానే తన్నుతామనిపించి..."
"రూపాయి వోటు నలిన దొచ్చుకో వేసి..."

"వాళ్ళు!" అని అరిచాడు.
"ఏం గురో! నరసింహయ్య!"

"నెవక నుండి వరుగెళ్ళు కొచ్చాడు అప్పారావు..."
"ఏం? కాసే కావాలా?" అనిచాడు

నరసింహయ్య వెంటులు.
"అసలు మన ఇంకెయీ ఆర్థికంగా..."

"నోరుముయీ! ఊరి తిను. నీ పిల్ల..."
"నగరిందాకా తిను. తినుకపోలే చచ్చావో!"

"నీ కేసున్నా పిచ్చెక్కెందా?" అనిచిరి
పాపాడు అప్పారావు.

కొత్త కుర్ర తెలుగు వెంటులు కనిపించి,
"కామెట్...!" అన్నాడు.

"ఏమిటి?"
"నా గేయం చదువుతాను, వినండి..."

రాత్రి రాకాను.
"వతితులారా! శ్రష్టాలారా!..."

"కానీ..."
"కాదు. తరవాత అంతా మార్చి..."

అంతవరకే కానీ. కానీ ఏమిటిలే మాటలు
అనిరి సారా..."

"నలే నే పోతున్నా..."
"ఏం బావగారూ! కులాసానా? మా"

మీద దయ ఉంచండి." మెరక వీధి పిల్ల.
"రోజూ తన భార్య తన వెళ్ళెలికొసం"

మధ్యవర్షం పూరిలు వందేది. అందు
కోసం గోడును పిండి, ఉప్పు వీళ్ళు కలిపి

వీసేడి. అలా వినకాలనిపించింది ఆ
పిల్లని

"రోగాలు! పాడు రోగాలు!"
"అం ఈ వేళ దయ ఉంచుతా..."

మొరటుగా తోనుకుని లోపలి వెళ్ళాడు.
"ఇప్పుటికి బావగారికి మా మీద"

దయగలిగింది."
"వాళ్ళు." జేబులో మిగిలిన దబ్బుల్ని

విసిరి మొహాన కొట్టాడు.
"రోగాలు. పాడు రోగాలు."

వీధి పొర దిగిపోయింది. మత్తు
వదిలింది. కని తీరింది.
"వీళ్ళు లోడు." వెళ్ళాల్సి గర్జించాడు